

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF), której obowiązek sporządzania wprowadzony został przepisami Ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 roku (Ustawa), jest instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi. Wieloletnia prognoza finansowa sporządzana jest w celu przeprowadzenia oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego przez organy JST, jej mieszkańców, instytucje finansowe, organy nadzoru oraz wszystkich pozostałych zainteresowanych. Tworzenie projekcji dochodów i wydatków budżetowych obrazujących sytuację finansową Jednostki Samorządu Terytorialnego w przyszłych latach pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych JST oraz ocenę jej zdolności kredytowej.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kołobrzeg przygotowana została na lata 2022 – 2031. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Z brzmienia przepisu wynika, że prognozę należy sporządzić na okres roku budżetowego oraz na okres co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych, z uwzględnieniem okresu na który zaciągnięto, lub planuje się zaciągnąć zobowiązania. Gmina Kołobrzeg planuje realizację przedsięwzięć wieloletnich do roku 2031, a ostatnim rokiem planowanej spłaty dotychczasowego zadłużenia jest rok 2023. Dodatkowo planuje się, że po dokonaniu spłaty dotychczasowego zadłużenia, Gmina pozyska kolejne środki z tytułu emisji obligacji na realizację kolejnych zadań inwestycyjnych.

Wartości przyjęte w *WPF* i *Uchwale budżetowej* powinny być zgodne, co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nimi kwot przychodów i rozchodów oraz kwoty długu.

Część obowiązująca *Wieloletniej Prognozy Finansowej* na 2022 rok i lata następne spełnia wymogi ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku. *WPF* stanowi załącznik Nr 1 do Uchwały. Zgodnie z *Ustawą* podstawowe elementy prognozy finansowej to dochody i wydatki w podziale na bieżące i majątkowe oraz wynik budżetu. Przedstawia się również informacje o przeznaczeniu nadwyżki bądź sposobie sfinansowania deficytu budżetowego. Kolejnymi prognozowanymi elementami są przychody i rozchody budżetu uwzględniające zaciągnięty dług. Ostatnią prognozowaną pozycją jest kwota długu, w tym relacja zadłużenia opisana w art. 243 *Ustawy* oraz sposób sfinansowania spłaty zadłużenia.

Głównym celem WPF jest opracowanie realistycznej prognozy, która jest wykorzystywana do zarządzania i oceny zdolności kredytowej, a co za tym idzie – do określenia potencjału inwestycyjnego oraz programowania podstawowych wielkości przyszłych budżetów.

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Zachowanie podstawowej zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych wymaga między innymi jasnego określenia i upublicznienia przesłanek i założeń polityki finansowej i ich przewidywanych skutków.

Przygotowanie wieloletniej prognozy finansowej umożliwia weryfikację długookresowej stabilności finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Pod pojęciem stabilności należy rozumieć zdolność do obsługi zobowiązań i utrzymania płynności finansowej w długiej perspektywie. Z założenia WPF jest dokumentem **strategicznym i priorytetowym** służącym wytyczaniu kierunków rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, poprzez długoplanowe ujęcie potrzeb i możliwości samorządów. Pomimo trudności, jakie wiążą się z przewidywaniem sytuacji finansowej samorządów terytorialnych w perspektywie wieloletniej, planowanie wieloletnie umożliwia kompleksową ocenę kondycji finansowej samorządu w dłuższej perspektywie. Poprzez prezentowanie w przejrzysty i jasny sposób następstw budżetowych obecnie podejmowanych decyzji, **planowanie wieloletnie pomaga ujawniać potencjalne problemy finansowe, z jakimi mogą być skonfrontowane budżety konstruowane w latach następnych.**

Na podstawie danych historycznych opracowane są założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w kolejnych latach, w efekcie czego można policzyć wartość tzw. nadwyżki operacyjnej.

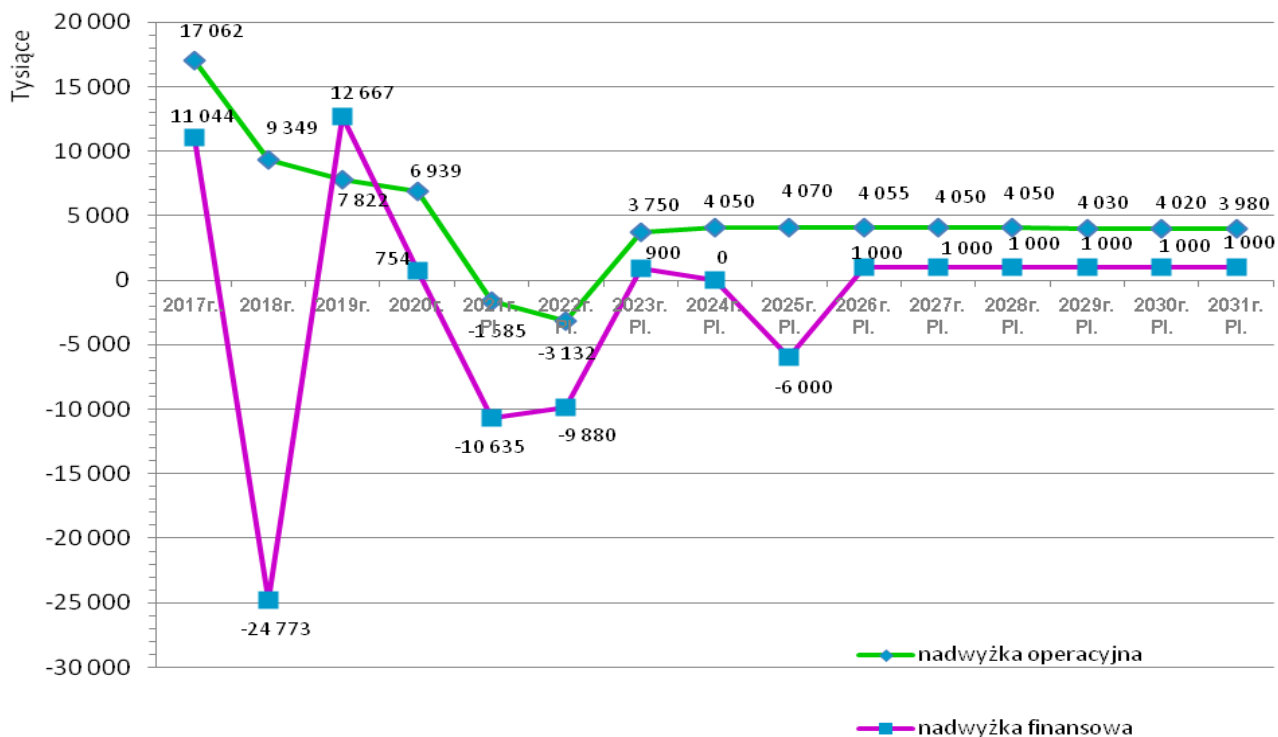
Nadwyżka operacyjna to część budżetu Gminy, która może zostać wykorzystana na spłatę zaciągniętych przez Gminę kredytów/pożyczek oraz wyemitowanych obligacji. Pozostała część może być wykorzystana na finansowanie inwestycji. **Malejąca nadwyżka operacyjna ogranicza możliwości kredytowe Gminy, wpływając na poziom wydatków majątkowych.**

Wartość nadwyżki operacyjnej oraz ich udział w dochodach są podstawowymi miernikami kondycji finansowej. Im wielkości te są większe, tym w lepszej jest ona kondycji finansowej.

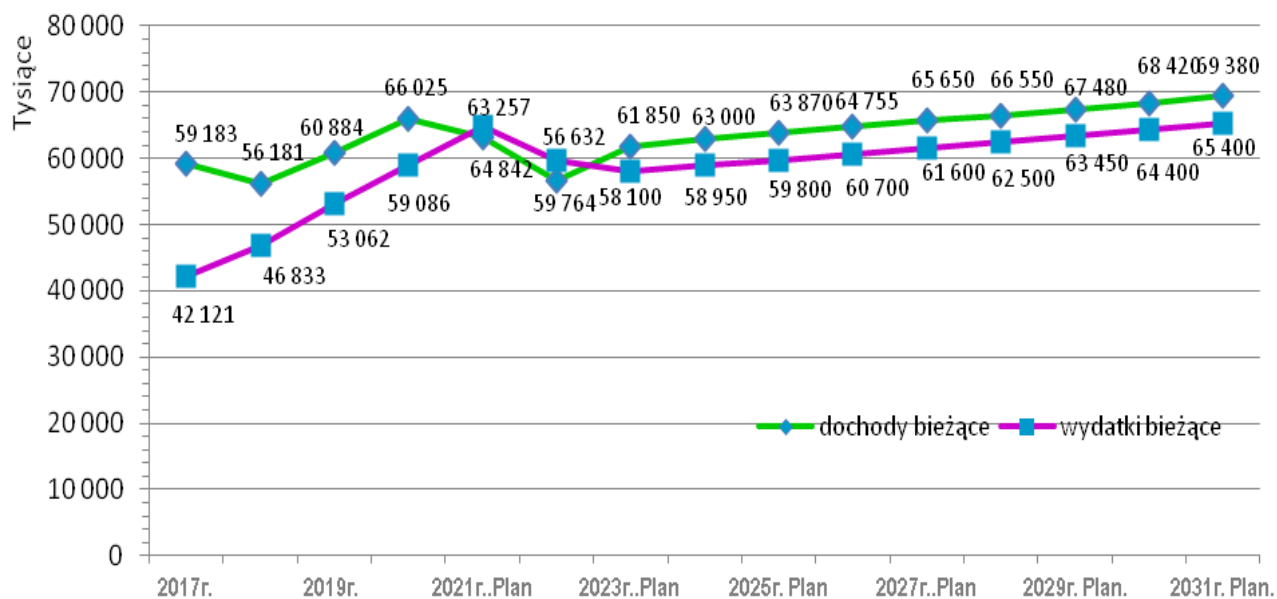
Kształtowanie się nadwyżki operacyjnej i finansowej, a także wielkości dochodów bieżących i wydatków bieżących w latach 2017 – 2031 przedstawiono na wykresach.

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Nadwyżka operacyjna i finansowa w latach 2017-2031

Dochody bieżące i wydatki bieżące w latach 2017-2031

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

W ostatnim okresie, tj od roku 2017, różnica pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi, w porównaniu do lat poprzednich, znacznie się zmniejszyła a planowana na rok 2022 będzie stanowić wartość ujemną i wyniesie -3.131.932,70 zł. Wynika to z faktu, że wydatki bieżące w ostatnich latach rosną szybciej niż dochody bieżące. Jednocześnie należy podkreślić, iż zakłada się, że taka sytuacja będzie miała charakter „chwilowy” i od roku 2023 ponownie wystąpi dodatnia nadwyżka operacyjna. Planowana ujemna wartość nadwyżki operacyjnej w roku 2022 wynika między innymi z negatywnych skutków, jakie wywoła wprowadzany rządowy program „Polski Ład”. Tylko w roku 2022 dochody stanowiące udział gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych będą mniejsze od planowanych dochodów z tego tytułu w roku 2021 o kwotę 806.200 zł. Na podstawie danych historycznych przyjmuje się jednak, że w kolejnych latach dochody z tego tytułu, a także inne dochody Gminy (w szczególności z tytułu podatków i opłat) będą systematycznie wzrastać.

ZAŁOŻENIA DO PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana przyjęto następujące założenia:

- ▶ dla roku 2022 przyjęto wartości wynikające z opracowanego **projektu budżetu**;
- ▶ dla roku 2023 przyjęto wzrost dochodów bieżących o ok. 11%. Przy jednoczesnym obniżeniu wydatków bieżących o ok. 1,5%. Uzasadnienie tak dużego wzrostu dochodów oraz konieczności obniżenia wydatków bieżących opisano w dalszej części uzasadnienia.
- ▶ dla lat 2024-2031 przyjęto sposób prognozowania, poprzez indeksację o poszczególne wskaźniki oraz korekty merytoryczne;

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy. Niestabilność i nieprzewidywalność cykli gospodarczych nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długookresowych.

Dochody budżetu w latach 2022–2031 z podziałem na dochody bieżące i dochody majątkowe wykazane zostały w pozycji 1 *załącznika Nr 1 WPF*. Głównymi źródłami dochodów bieżących, mających najistotniejszy wpływ na gospodarkę finansową Gminy, są: dochody podatkowe, wpływy z opłat oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych. Dochody podatkowe, których głównym źródłem jest podatek od nieruchomości, w roku 2022 ustalono na podstawie dotychczas obowiązującej Uchwały

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

nr XI/106/2019 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 października 2019 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, na podstawie której szacuje się wpływ z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 17.200.000 zł. co stanowi wzrost o 2,4% w odniesieniu do roku 2021. Nieznaczny wzrost wynika z przyjęcia wielu nowych nieruchomości do użytkowania, szczególnie w miejscowościach nadmorskich oraz uwzględniono zmianę opodatkowania nieruchomości na prowadzenie działalności gospodarczej, szczególnie w okresie sezonu letniego.

Dla prognozy dochodów w roku 2023 przyjęto znaczny wzrost dochodów bieżących (aż o ok. 11%, co daje kwotę wzrostu o ok. 6.200.000 zł.). Szacuje się, że największy wzrost dochodów (na kwotę 3.000.000. zł.) Gmina uzyska z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W 2022 roku nastąpi zmiana metody naliczania tej opłaty od mieszkańców, tzn. że zamiast dotychczasowej ustalonej stawki od osoby zostanie wprowadzenia metoda naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zależności od ilości zużytej wody przez mieszkańców. Rok 2022 będzie rokiem „eksperymentowym”, nie mniej jednak zakłada się, że zmiana metody naliczania opłaty w zależności od zużytej wody znacznie „uszczelni” funkcjonowanie tego systemu. Na podstawie powyższego szacuje się, że dochody z tytułu wymienionej opłaty powinny znacząco zwiększyć się w stosunku do dochodów uzyskanych w roku 2021. Ponadto analiza wykonania tych dochodów pozwoli wyciągnąć wnioski odnośnie poprawności ustalenia stawki tej opłaty, tak, aby docelowo w roku 2023 gmina nie dopłacała do systemu gospodarowania odpadami – a według prognozy na rok 2022 dopłata do funkcjonowania tego systemu przekracza kwotę 3,4 mln..

Dodatkowo zakłada się wzrost dochodów, który wystąpi z tytułu podatku od nieruchomości (o kwotę 2.275.000 zł), Obecnie trwa realizacja inwestycji polegającej na budowie wielkopowierzchniowej galerii handlowej w Budzistowie i ta okoliczność pozwala założyć, że kolejny podmiot będzie uiszczał znaczny podatek od nieruchomości na rzecz Gminy Kołobrzeg. Jednocześnie zakłada się, że od roku 2023 powinien nastąpić wzrost stawek podatku od nieruchomości (ok. 7% w stosunku do obecnych stawek) w celu zapewnienia finansowania realizowania zadań własnych Gminy.

Na podstawie danych historycznych planuje się w roku 2023 wzrost udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych na poziomie 3% a pozostałe dochody bieżące na poziomie 2%.

W kolejnych latach, tj. od roku 2024 zakłada się mniejszy, ale bezpieczny i realny wzrost dochodów bieżących na poziomie do 2% w stosunku do roku poprzedzającego rok prognozy.

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Ze względu na dotychczasowe dość wysokie planowane wydatki bieżące (w odniesieniu do planowanych dochodów bieżących) zakłada się konieczność zmniejszenia wydatków bieżących w roku 2023 o ok. 1,5%, a następnie w kolejnych latach (od roku 2024) przyjęto ponowny wzrost wydatków bieżących do 1,5% w stosunku do roku poprzedniego. W celu obliczenia nominalnej wielkości zarówno dochodów bieżących jak i wydatków bieżących w kolejnych latach prognozy, jako podstawę do projekcji poszczególnych pozycji budżetu, przyjęto wartość planu budżetu na rok 2022 i dla kolejnych lat wielkości te indeksowano o założone wielkości.

W latach 2024-2031 wpływy podatku od nieruchomości ustalono na poziomie roku 2023, a następnie skorygowano o:

- ☐ wzrost podatku od nieruchomości z tytułu nowych nieruchomości przyjętych do użytkowania;
- ☐ zmiany w zakresie opodatkowania nieruchomości, szczególnie w okresie sezonu letniego;
- ☐ wzrost stawek podatkowych, zakładając 1,5% wzrost w kolejnych latach w stosunku do poprzedniego roku prognozy.

Zasadę utrzymania dochodów na zbliżonym poziomie do roku 2022 przyjęto w dochodach pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej oraz dochodów stanowiących udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.

Na potrzeby prognozy przyjmuje się, że dotacje i subwencje utrzymają się na porównywalnym poziomie w stosunku do roku 2022, dlatego przyjęto tylko 2% wzrost w latach 2023-2031.

Dochodami najbardziej odzwierciedlającymi koniunkturę gospodarczą są dochody z podatków bezpośrednich: PIT – podatek dochodowy od osób fizycznych. W wyniku wprowadzanego rządowego programu „Polski Ład” nastąpi spadek tych dochodów w odniesieniu do roku 2021 o 5% - na podstawie informacji z Ministerstwa Finansów. Poziom wpływów z tego tytułu na kolejne lata (2023 - 2031) zaplanowano w oparciu o plan na rok 2022, a następnie założono wzrost o ok. 2% w stosunku do roku poprzedniego.

Pozostałe dochody bieżące (z wyłączeniem podatku od nieruchomości) zostały zaplanowane na lata 2024 - 2030 z uwzględnieniem wzrostu na poziomie 0,5 % w stosunku do roku poprzedzającego.

Dochody bieżące odgrywają istotną rolę dla finansów gminy, ponieważ determinują wydatki bieżące. Gmina nie będzie mogła uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące będą przekraczać dochody bieżące (art. 242 Ustawy o Finansach Publicznych).

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Dochody z tytułu sprzedaży majątku przyjęto w latach 2022-2024 na stałym poziomie, tj. w kwocie 500.000 zł. a w latach 2025 – 2031 na poziomie 300.000 zł. Obsługa długu oraz konieczność zachowania wskaźnika zadłużenia wymusza wariant wypracowania nadwyżki operacyjnej pozwalającej zapewnić spłatę posiadanego zadłużenia wraz z kosztami obsługi tego zadłużenia. Dodatkowo nadwyżka operacyjna powinna pozwolić na realizację koniecznych inwestycji. Alternatywą na realizację inwestycji, w przypadku małej nadwyżki operacyjnej będą dochody ze sprzedaży majątku oraz wzrost podatku od nieruchomości w latach 2023 – 2031 na poziomie zapewniającym obsługę długu i realizację innych zadań własnych gminy.

Trudno również przewidzieć jak w przyszłości będzie kształtował się rynek nieruchomości, dlatego należy zakładać, że w przypadku braku dochodów ze sprzedaży majątku lub środków zewnętrznych możliwości inwestycyjne Gminy ulegną zmniejszeniu. Pozyskanie środków zewnętrznych na finansowanie inwestycji może obniżyć potrzeby pożyczkowe Gminy, wpływając na poprawę wskaźnika zadłużenia.

Wydatki w latach 2022 – 2031, z wyszczególnieniem wydatków bieżących oraz wydatków majątkowych, wykazane zostały w pozycji 2 *Załącznika Nr 1 WPF*.

W prognozie finansowej przyjęto w roku 2022 wydatki bieżące wynikające z przedłożonego projektu budżetu, natomiast w roku 2023 założono konieczność obniżenia tych wydatków o 1,5% w stosunku do roku poprzedniego. Konieczność podjęcia takich działań wynika z potrzeby wypracowania dodatniej nadwyżki operacyjnej oraz zachowania w kolejnych latach indywidualnego wskaźnika zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W latach następnych, począwszy od roku 2024 uwzględniono tendencję ponownego wzrostu wydatków bieżących na poziomie do 1,5 %. Zważając na tempo wzrostu wydatków bieżących w latach poprzednich, zwiększający się zakres zadań własnych gmin, coraz większy udział wydatków sztywnych, utrzymanie wydatków bieżących na takim poziomie może być trudne.

Wydatki majątkowe w roku 2022 zaplanowano w kwocie 7.558.001,00 zł. Realizacja zadań inwestycyjnych takich jak: „Przebudowa drogi w Drzonowie”, „Rozbudowa garażu OSP w Drzonowie”, „Dostosowanie pomieszczeń budynku szkoły w Drzonowie do funkcji opiekuńczo – wychowawczej z przeznaczeniem na przedszkole”, „Dostosowanie pomieszczeń budynku szkoły w Drzonowie do funkcji opiekuńczo – wychowawczej z przeznaczeniem na żłobek” realizowana będzie w ramach otrzymanego częściowego dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pozostałe

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

wydatki majątkowe będą realizowane ze środków własnych. W kolejnych latach budżetowych wydatki majątkowe uzależniono od możliwości zadłużeniowych Gminy i wielkości nadwyżki operacyjnej.

PRZYCHODY, ROZCHODY I OBSŁUGA DŁUGU

Wynik budżetu w latach 2022–2031 wykazany w pozycji 3 *Załącznika Nr 1 WPF*, został obliczony jako różnica między dochodami ogółem i wydatkami ogółem.

Przychody budżetu wykazane zostały w pozycji 4 *Załącznika Nr 1 WPF*. Przychody w roku 2022 obejmują:

- 1/ nadwyżkę z lat ubiegłych;
- 2/ wolne środki, stanowiące nadwyżkę środków pieniężnych, wynikającą z rozliczeń wyemitowanych obligacji komunalnych w roku 2018;
- 3/ środki pochodzące ze spłaty udzielonych pożyczek w roku 2021;
- 4/ nadwyżkę budżetową stanowiącą niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu wynikającą z rozliczenia dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków związanych z realizacją GPPIRPA;

Planowaną nadwyżkę budżetu wykazaną w roku 2023 przeznacza się na spłatę już zaciągniętych zobowiązań, natomiast planowane nadwyżki budżetu w latach 2026–2031 przeznaczono na spłatę nowych potencjalnych zobowiązań.

Rozchody budżetu wykazane zostały w pozycji 5 *Załącznika Nr 1 WPF*. Rozchody w latach 2022–2023 obejmują spłatę dotychczas wyemitowanych obligacji komunalnych. W latach 2026–2031 rozchody obejmują spłaty nowych planowanych do emisji w roku 2025 obligacji komunalnych, które będą stanowić nowe zobowiązania finansowe.

Dług publiczny wykazany został w pozycji 6 *załącznika Nr 1 WPF*. Dług Gminy w roku 2022 został obliczony jako saldo końcowe długu roku poprzedniego pomniejszone o rozchody z tytułu wykupu obligacji komunalnych. W roku 2025 zaplanowano zaciągnięcie nowego zobowiązania w celu umożliwienia realizacji większej ilości zadań inwestycyjnych. Na lata 2026–2031 zaplanowano spłatę długu od zadłużenia, które nastąpi w roku 2025. Zadłużenie i obciążenie budżetu z tytułu spłaty przedstawia się w kolejnych latach budżetowych następująco:

Objasnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Rok	Planowane nowe zadłużenie	Kwota długu na koniec roku	Obciążenie roczne budżetu z tytułu spłaty zadłużenia z odsetkami
2021		1 800 000	25 000
2022		900 000	40 000
2023		0	20 000
2024		0	0
2025		6 000 000	210 000
2026		5 000 000	180 000
2027		4 000 000	150 000
2028		3 000 000	120 000
2029		2 000 000	90 000
2030		1 000 000	60 000
2031		0	30 000

Gmina Kołobrzeg podjęła w roku 2018 zobowiązanie na kwotę 4.500.000 zł. dotyczące emisji obligacji na podstawie podpisanej umowy z Powszechną Kasą Oszczędności BP S.A. w sprawie prowadzenia i obsługi emisji obligacji na finansowanie planowanego deficytu. Na koniec roku 2021 zadłużenie Gminy z tego tytułu wyniesie 1.800.000 zł.

Gmina Kołobrzeg nie posiada zobowiązań z tytułu niestandardowych instrumentów finansowych.

Dopuszczalny wskaźnik obsługi zadłużenia został obliczony zgodnie z wzorem określonym w art. 243 Ustawy o finansach publicznych.

Rok	Planowany wskaźnik zadłużenia	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia
2022	2,02%	12,98%
2023	1,80%	5,13%
2024	0,03%	0,31%
2025	0,42%	3,61%
2026	2,19%	6,48%
2027	2,11%	5,16%
2028	2,01%	4,11%
2029	1,93%	5,52%
2030	1,85%	7,56%
2031	1,77%	7,55%

Objaśnienia- Wieloletnia Prognoza Finansowa 2022 - 2031

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że maksymalny wskaźnik spłaty długu oparty jest na danych historycznych, dlatego w roku 2022 utrzymuje się na wysokim poziomie wynikającym ze stosunkowo dużych nadwyżek operacyjnych w latach 2017-2020. Malejące nadwyżki operacyjne oraz planowany deficyt operacyjny w roku 2022 powodują łącznie znaczny spadek indywidualnego wskaźnika zadłużenia od 2023 roku.

Gmina Kołobrzeg dokonała wyboru 3 – letniego okresu stosowanego do wyliczenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Oznacza to, że ustalana na lata 2022 – 2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Przywołany wskaźnik dopuszczalnego zadłużenia gminy powinien poprawić się od roku 2025 i bezpiecznie spełniać wymogi określone w art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

PORĘCZENIA I GWARANCJE

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kołobrzeg nie zaplanowano wydatków na poręczenia i gwarancje. Dotychczas udzielone gwarancje wygasają z końcem 2021 roku.